

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Przewrót japoński

(j). Nie możemy uskarżać się na nudę. Coraz to alarmują nas sensacje. Obecnie druty telegraficzne donoszą o zamachu stanu w Tokio. Aby go zrozumieć, trzeba powiedzieć parę słów o dziejach Japonii.

Od czasu przewrotu cesarskiego w r. 1868 Japonia wkroczyła na drogę reform w duchu europejskim. Wyraziło się to nie tylko w modernizacji techniki i uzbrojenia, ale również w rozwoju przemysłu i handlu, a w dziedzinie ustrojowej w przejściu od feudalizmu do parlamentarnej demokracji.

Nie trzeba przypominać, że ustrój parlamentarno-demokratyczny równa się w praktyce panowaniu kapitału. „Sfery gospodarcze”, w Japonii feudalnej najbardziej pogardzana część ludności, wybiły się wkrótce na czoło państwa. Bankierzy, kupcy i przemysłowcy odsunęli na bok bezradnych w walce wyborczej, bo ubogich samurajów, którzy natomiast zasilili niemal wyłącznie korpus oficerski zmodyfikowanej armii. Radykalni społecznie, skrajni pod względem uczuć narodowych, wierni poddani Mikada, nie dopuszczający nawet myśli, że dynastia japońska nie pochodzi od Bogów, patrzyli oddawna z bólem na rządy kapitalistyczne, na lekceważenie tradycji, wreszcie na umiarkowanie rządu japońskiego na kongresie wersalskim i na konferencji morskiej w Waszyngtonie. Pod ich naciskiem rząd zmuszony był prowadzić politykę imperialistyczną w Mandżurii i Mongolii, ale robił to — ich zdaniem — zbyt niezdeterminowanie, a przedewszystkiem nie zaatakował Sowietów przed czterema laty i dał im możność pomnożenia siły wojennej do rozmiarów nieobojczych dla Japonii.

Od kilku już lat jest Japonia widownią zamachów na wybitne jednostki z obozu parlamentarnego — kapitalistycznego. Dziś stoi wobec przewrotu, wywołanego bezpośrednio przez fakt zwycięstwa rządu Okady w wyborach. Wojsko postanowiło przeciąć węzeł gordyjski parlamentarny.

Oczywiście Mikado stoi ponad wszelkimi wstrząsami. Ale polityka zagraniczna kraju wschodzącego słońca może ulec teraz zmianie. Mogą brzęknąć żelazne kości wojny. Oblicze Stalina, radośnie uśmiechnięte dzięki wieściom z Hiszpanii, może teraz ponuro się zasępiać. Rozjaśni się zato być może — oblicze Hitlera i Alfreda Rosenberga, protektora niepodległej Ukrainy. A to już obchodzi bezpośrednio Polskę.

Nocą mroź pochmurno

Cała Polska miała wczoraj pogodę pochmurną z drobnymi opadami śniegu na zachód od Wisły. Temperatura o godz. 14-ej wynosiła: 6 st. mrozu w Pińsku i Puhulance, 5 w Wilnie i Lidzie, 4 w Łucku i na Hali Gasienicowej, 3 w Grodnie, 2 w Suwałkach i Zaleszczykach, 1 w Białymstoku i Dęblinie, 0 w Poznaniu i w Warszawie, 1 st. ciepła w Gdyni

LONDYN, 26. 2. — Donoszą z Szanghaju: Dziś o godz. 5 min. 20 3 pułk piechoty z I dywizji należący do garnizonu lokijskiego, kiedy załadowywano go do pociągu w celu wysłania do Mandżurji, zbuntował się za przewodem młodszych oficerów i zajął najważniejsze punkty strategiczne miasta Tokio. Buntownicy zamordowali admirała Saito, premiera Okada, min. finansów Takahaszi, ranili gen. Wandalabe. Zagrożeni byli hr. Makino, gen. Suzuki, książę Sajonji, min. dworu cesarskiego Uasa i min. wojny gen. Kawashima. Na czele zabójców stoi kpt. Nonaka.

Gwardja cesarska licząca 12.000 żołnierzy wystąpiła przeciwko powstańcom.

Początkowo zamachowcy nie spotkali się z oporem i pozajmowali bez trudu gmachy państwowe. Potem jednak wybuchnęły w Tokio rozruchy i zaczęły się szereg pożary, gwałty i rabunki.

Powstańcy oświadczają, że zamach nie jest wymierzony przeciw cesarzowi.

Zamach odbił się przedewszystkiem na życiu gospodarczym kraju. Giełdy zawiesiły transakcje. Bezpośrednia komunikacja telegraficzna z Tokio została przerwana.

Obecnie toczy się ma walka pomiędzy rokoszantami a gwardją cesarską, która usiłuje opanować sytuację i zdławić przewrót wojskowy.

Wiadomości o przewrocie wojskowym w Tokio w najwyższym stopniu zaalarmowały londyńskie koła polityczne. Obawa przed zatargiem sowiecko-japońskim staje się oczywistą.

PRZECZYNNY SPISKU

NANKIN, 26. 2. (PAT.). Wiadomości nadechodzące z Tokio wywołały wielkie zaniepokojenie w Chinach. Są one uważane, jak donosi Reuter za wstęp do japońskiej akcji wojskowej w wielkich rozmiarach na kontynencie azjatyckim.

Zdaniem kół chińskich, przyczyną, które wpłynęły na wybuch rewolty były różnego rodzaju. Przedewszystkiem opór jaki japońscy męzowie stanu stawiali zapędowi władz wojskowych oraz odmowa polityków japońskich udzielenia zezwolenia na zaatakowanie związku sowieckiego przed czterema laty, kiedy siły sowieckie na Dalekim Wschodzie nie mogły jeszcze przeciwstawić poważnego oporu.

W kołach chińskich obawiają się, iż logicznym następstwem ujęcia władzy przez japońskie ko-

ła wojskowe może być decydująca akcja w Chinach i Mongolji. Zewnętrznej, a nawet na Syberji. Zabójstwo ministra finansów tłumaczone jest odmową Takahaszi zwiększenia kredytów na armię i marynarkę.

NOWY JORK, 26. 2. (PAT.). Według wiadomości otrzymanych z Tokio, admirał Osumi otrzymał rzekomo misję stworzenia nowego rządu.

Nie było samobójstwa

Komunikat PAT o śmierci Sielskiego

Polska Agencja Telegraficzna donosi z Łodzi:

W związku z zajęciem w dniu 17 b. m. w Wyszyńcu, pow. koniński, dodatkowo należy wyjaśnić, że wszczęte na polecenie wojewody łódzkiego energiczne dochodzenie ustaliło następujące okoliczności przebiegu zajścia:

Proces ks. Kochańskiego przeszedł do sądu Najwyższego

Głośny w swoim czasie proces ks. prefekta Kochańskiego o przeciwdziałanie zarządzeniom władz szkolnych w sprawie załoby narodowej po śmierci Marszałka Piłsudskiego przeszedł do Sądu Najwyższego i rozpatrywany będzie 19 kwietnia.

Jak wiadomo proces zaczął się przed Sądem Okręgowym w Łodzi. Sąd skazał wtedy ks. Kochańskiego na 6 miesięcy więzienia. Druga instancja sądowa nie podzieliła stanowiska Sądu Okręgowego. Sąd Apelacyjny miano-

Niesłychany tupet

Projekt oskarżenia przed sądem posłanki Prystorowej

Żydzi w obawie utrzymującego się w Polsce bez żadnej racji „ubój rytualny” zrobili niesłychany gwałt nie tylko w Polsce, ale nawet poza jej granicami. Barbarzyńska instytucja uboju rytualnego pozwalająca na bezprzekładny wyzysk ludności chrześcijańskiej tak wreszcie dokuczyła, że przeciw niej wystąpiło całe społeczeństwo polskie, a wniosek posłanki Prystorowej jest bodaj najpopularniejszym

Figiel Boussaca przyczyna zerwania pertraktacji

Podczas ostatnich pertraktacji o wykup większości akcji sp. Zakładów Żyrardowskich z rąk koncernu Boussaca, francuscy akcjonariusze, którzy jeszcze jesienią r. ub. żądali za wyrównanie

Nominacja wiceministra skarbu

F. Prezydent R. P. mianował p. Ferdynanda Światłowskiego, dotychczasowego dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu podsekretarzem stanu w Ministerstwie Skarbu.

Hitlerowcy górnośląscy agitowali

Za oderwaniem Śląska od Polski

Śledztwo przynosi nowe dowody zbrodniczej działalności

Wykrycie nielegalnej organizacji hitlerowskiej na Górnym Śląsku pociągnęło za sobą aresztowanie 100 osób. Spośród uwięzionych zwolniono 25, a przeciw 75 wdrożono postępowanie karne.

Podczas rewizji przeprowadzonych w mieszkaniach aresztowanych hitlerowców, znaleziono dowody stwierdzające, iż nielegalna organizacja hitlerowska prowadziła propagandę za oderwaniem od Polski terytorjum Śląska. W rozpowszechnionych ulot-

kach zapewniano, iż wkrótce nastąpi nowy plebiscyt na Górnym Śląsku i że ten plebiscyt zadecyduje o zmianie granic państwa polskiego. Hitlerowcy nawoływali ludność niemiecką na Górnym Śląsku do czynienia przygotowań do plebiscytu.

W mieszkaniach aresztowanych znaleziono również ogromne ilości tajnej i zakazanej literatury hitlerowskiej, propagującej oderwanie od Polski terytorjum Śląskiego. Jest rzeczą zna-

mienną, iż również w legalnie istniejących bibliotekach „Volksbundu” znaleziono nielegalne pisma hitlerowskie.

Z dokumentów, jakie wpadły w ręce władz, wynika, iż właściwi przywódcy irredenty hitlerowskiej na Śląsku przebywają za granicami państwa polskiego, przeważnie w Bytomiu.

Legalnie działające w Polsce organizacje ludności niemieckiej wypierają się jakiegokolwiek łączności z irredentystyczną organizacją hitlerowską. Organ b. senatora Pantza „Der Deutsche in Polen” ponownie zajmuje się zde-maskowaniem nielegalnego ruchu hitlerowskiego i stawia otwarte pytanie, jakie istnieją faktycznie różnice między legalnymi a nielegalnymi organizacjami hitlerowskimi w Polsce. Pismo twierdzi, iż bardzo trudno jest dać zadowalającą odpowiedź na powyższe pytanie, gdyż w rzeczywistości istnieją ogromne trudności odróżnienia legalnego i nielegalnego ruchu hitlerowskiego na Śląsku. Trudności tych nie zmniejsza bynajmniej okoliczność, że oficjalni przedstawiciele ruchu hitlerowskiego odżegnywają się od nielegalnej organizacji irredentystycznej.

Śledztwo przeciw uwięzionym hitlerowcom potrwa czas dłuższy z uwagi na ogromny materiał stojący do rozporządzenia oraz ze względu na doniosłość sprawy. Polski kodeks karny kwalifikuje mianowicie bardzo surowo przestępstwa, wyrażające się w dążeniu do oderwania części terytorjum państwowego.

WRAZENIE ZAGRANICĄ

Wiadomości o wykryciu irredentystycznej organizacji hitlerowskiej na Górnym Śląsku wywołały wielkie wrażenie zagranicą, a zwłaszcza w Anglii. Prasa europejska zapełniona jest informacjami o likwidacji nielegalnego ruchu hitlerowskiego w Polsce.

Dienniki angielskie wezwwały swych korespondentów w Warszawie do nadesłania obszernej i szczegółowych informacji o działalności hitlerowców, wymierzonej przeciw państwu polskiemu.

Osumi jest obecnie ministrem Marynarki. SZANGHAJ, 26. 2. — Minister Spraw Wewn., bar. Goto objął chwilowo kierownictwo gabinetu do czasu utworzenia rządu min. Marynarki, adm. Osumi.

PRZECZUCIE ŚMIERCI LONDYN, 26. 2. (ATE.). Zamordowany przez zamachowców minister Finansów Takahaszi już przed kilku miesiącami przeczuł

swą śmierć. W wywiadzie, udzielonym jednemu z dziennikarzy, minister podkreślił trudności, na jakie w pewnych kołach napotyka jego polityka i oświadczył, że prawdopodobnie padnie on ofiarą zamachu. Tem niemniej — oświadczył, wówczas minister Takahaszi — prowadzić będę do tychczasową politykę nie odstępując ani na krok od wytyczonej linii.

liczności przebiegu zajścia:

Wawrzyniec Sielski, stawiając opór organom policji dokonywującym rewizji w poszukiwaniu nielegalnie posiadanej broni, w chwili wejścia do pokoju, z okna, z którego strzelał do policji, dał jeszcze do wchodzących policjan-

tów dwa strzały rewolwerowe. Organa P. P., działając w obronie własnej, użyły również broni, w wyniku czego Sielski zmarł.

Początkowa wersja o samobójstwie Sielskiego powstała wskutek zeznań przebywającego wraz z Sielskim w pokoju niejakiego Marjana Kwiatkowskiego, dalsze dochodzenie jednak i sekcja zwłok Sielskiego wykazały nieścisłość zeznań Kwiatkowskiego. Śledztwo sądowe w tej sprawie prowadzone jest nadal.

S. p. Wawrzyniec Sielski był działaczem Stronnictwa Narodowego.

Zapowiedź represyj

wobec studentów wstrzymujących się z płaceniem czesnego

PAT-iczna komunikuje, że ministerstwo Oświaty wystosowało do państwowych szkół akademickich

okólnik, w którym — w związku z złożonymi za pośrednictwem szkół memorjalami młodzieży w sprawie obniżenia wysokości opłat o 35 proc. — wyjaśnia, że zmniejszenie wpływów funduszu opłat studentów więcej niż o 25 proc. nie jest możliwe bez naruszenia prawidłości działania zakładów naukowych, oraz bez wyraźnego uszczerbku dla interesów tej części młodzieży, która zmuszona jest korzystać z form pomocy, opartych na wpływach Funduszu opłat studentów.

Globalne obniżenie wysokości opłat o 25 proc. dla wszystkich studentów również jest niemożliwe, gdyż pociągnęłoby za sobą konieczność cofnięcia bardzo szeroko stosowanych i częściowo już przyznanych ulg w opłatach w formie odroczenia, które dają możliwość zmniejszenia opłat znacznej liczbie niezamożnej młodzieży do połowy, a w razie zupełnego ubóstwa nawet całkowitego odroczenia opłaty rocznej.

Wniosek w obecnym Sejmie. Działacze żydowscy i prasa żargonowa ostatnio wpadli na pomysł, aby w obronie korzystnego dla żydów „rytuału” przejść na drogę sądową. Żargonowi „Najer Folksblat” z Łodzi proponują oskarżyć przed sądem wszystkich przeciwników uboju „rytualnego”, którzy nadają mu przydomek „barbarzyński”. Oskarżenie objąć miałyby również posłankę Prystorową.

wszelkich pretensyj do Żyrardowa sumy 9.000.000 zł. zupełnie niespodziewanie zmienili swoje stanowisko. Koncern Boussaca domaga się teraz 12.000.000 zł. za przekazanie pakietu większości akcji w ilości 98.000 sztuk, jak również za załatwienie pretensyj firm francuskich na tle dostaw surowców.

Rzecz zrozumiała, iż przedstawiciele polskich akcjonariuszów, którzy prowadzili rozmowy w takich warunkach z Boussacem w Paryżu, musieli zrezygnować z dalszych pertraktacji.

W związku z tem Ministerstwo zaleciło szkołom wyciągnąć odpowiednie konsekwencje w stosunku do osób, które wskutek podważenia się do organizowania przez nieodpowiedzialne czynniki t. zw. „akcji antyopłatowej” — wstrzymują się od terminowego wnoszenia opłat w przepisanej wysokości.

Osoby skreślone z listy studentów automatycznie tracą prawo uczęszczania na wykłady, do seminarjów, pracowni, klinik i bibliotek oraz pobierania rat, stypendjów, pożyczek lub zasiłków, korzystania z opieki zdrowotnej i innych świadczeń w pensjach lub w naturze, przyznane zaś im odroczenia opłat będą cofnięte.

Ponowne przyjęcie skreślonych osób do szkoły, — o ile zgodzą się na to władze akademickie, — będzie nieodwołalnie związane z obowiązkiem wpłacenia dodatkowych opłat w kwocie 40 zł. za ponowny wpis.

Od poniedziałku

doręczanie dekretów o awansach

W urzędach centralnych trwają w pełni prace związane z przeprowadzeniem awansów pracowników państwowych. Dekrety o przeniesieniu do wyższych grup uposażeniowych, doręczane będą począwszy od nadchodzącego poniedziałku.

Ogółem przygotowano kilka-

nasze tysięcy takich pism o awansach.

Morze to potęga Polski